

- עלי מרפא
- שער הגליון
- יין הונגרי
- למעשה
- בני היכלא
- דרכי נועם
- טעם גן עדן
- כוכבי אור
- עומק הפרשה
- חנך לנער
- שאל בני
- הלכה פטוקה
- לחיות את הכיסופין
- ביטול תמים
- הכנסת אורחים של ר' מיכלה
- שבידת הטבע שבתורה
- נמה עולה יציקת בטון
- התורה הזמנית:
- עבודת פנימיות וחיצוניות
- כשהפלאפון מציע למי להתקשר
- הישרות שבפשיטות
- איך נצא מטומאת מת?
- חינוך לפנימיות
- בין ריבוי אור להתלהבות דקדושה
- פנים חדשות בשבע ברכות- המשך



גליון שבועי למבקשי התרופה והעצה לעובדא למעשה במשנת רביה"ק מוהר"ן מברסלב זיע"א

עלי מרפא

רבי נתן מדבר אליך!

אתה יכול לפעול כל מה שתרצה - ע"י רצונות וכיסופין

יום ד' שמונת תקצ"ב

...וגם על ידי רצון וכיסופין אמתיים  
 תוכל לזפות להיות פה כמון פעמים, פי  
 הכל יכולי למעל על ידי רצונות וכיסופין,  
 ולהרגיל את עצמו לדבר הרצונות והכסופין  
 בפיו. קומו נא, עמדו נא, עודדו נא לבבכם  
 הטוב היטב היטב, להרגיל עצמכם לילך  
 בדרך הזה - לנסף ולהשתוקק הרבה  
 להשיג'ת בכל עת ולדבר הכסופין בפיו,  
 שעל ידי זה נארגין עולמות וחדושים  
 נפלאים, ע"י צדתי אותיות ברלא שיערים,  
 המצטרפין ונודגין בצרפין חדשים  
 נפלאים ע"י דבורי הכסופין להשם ולתורתו  
 ולדרכיו הקדושים, פמון ומבאר בהתורה  
 "אית לן בידא בדברא" (ליקום סי' ל"א) עין  
 שם היטב, פי לא דבר ריק הוא מקם, פי הוא  
 חיים. וע"י נתעוררתי עתה הרבה, מידי  
 דבר עם אחד מבני הנעורים, כמון נכמה  
 מעלות טובות להזכה לילך בדרך רביד'ל,  
 בפרט בענין הרצונות והכסופין להשיג'ת  
 ולתורתו בכלליית ובפרטיית, ולדברם בפה:  
 הו בדרך כלל - שרצונו להיות יחיי בצמח,  
 הו בפרטיית - מה שחשק לו בפרט באתו  
 העת וכו' וכו'. אשרי אשרי שיאחז בזה, לית  
 כל מוחא סביל דא מה שנתעשה ונארג מזה  
 בעולמות העליונים, ונפלאות השעשועים  
 העולים לפניו יתברך על ידי זה. חזקו  
 ואמצו בכל יום לקיים הנהגה זאת בכל עת,  
 למען ייטיב לכם לעד.

נתן מברסלב

חק ולא יעבור

| יום | יום לחודש | ליקוטי מוהר"ן קמא | ליקוטי הלכות ח"ג | משנה בתורה ח"א | דף היומי בימות | עלים להרופה |
|-----|-----------|-------------------|------------------|----------------|----------------|-------------|
| שבת | ג         | קה                | קכו              | ענ             | קז             | חס          |
| א   | ד         | קה                | קכח              | עה             | קח             | חסא         |
| ב   | ה         | קה                | קכט              | עדי            | קט             | חסב         |
| ג   | ו         | קה                | קל               | עה             | קכ             | חסג         |
| ד   | ז         | קה                | קלא              | עה             | קכא            | חסד         |
| ה   | ח         | קה                | קלב              | ענ             | קכב            | חסה         |
| ו   | ט         | קה                | קלג              | עו             | ב              | חסו         |

עיון התורה הזמנית: ליקוטי מוהר"ן קמא, סימן כ"ה

רוצה לחיות? תציית!

הטומאה הקשה ביותר, היא מיתת הלב. אין שום דרך שכלית לצאת משם, רק עם עצה שהיא בגדר 'חוק'. צריך רק לציית, וזה פשוט עובד.

לו שום יכולת להתחזק. הדבר היחיד שיכול לעזור הוא, לא להתנוכח אם הוא טוב, אלא לחפש את מה שבוודאי טוב, כי בהכרח שיש בו מעט טוב, ואפילו אם הטוב הזה מעורב בהרבה לכלוך, בתוך תוכו יש בוודאי נקודה כלשהי של טוב נקי, וזהו, זה כל מה

פרה אדומה היא מצוה שאינה נתפסת בשכל, אלא באה בצורה של חוק: "חוקה חקקתי וגזירה גזרתי, אין לך רשות להרהר אחריה". קשה להתחבר לרעיון שאינו נתפס בשכל, אבל לפעמים זו הדרך היחידה לפעול משהו בלתי אפשרי.

טומאת מת היא טומאה קשה וחמורה, ועקרונתית אין שום דרך להיטהר ממנה. כשם שאי אפשר להחיות את המת, כך אי אפשר לטהר טומאת מת. הדרך היחידה לפעול משהו לא הגיוני, הוא באמצעות מצוה לא הגיונית, שרק מחמת כן יש בכוחה לעשות את הבלתי אפשרי.

הפרה, יש בה דברים מנוגדים. מצד אחד היא 'אדומה' ומצד שני 'תמימה'. האדום מורה על דין, והתמימה מורה על ריפוי. בפשטות, הדין והריפוי אלו הם שתי קצוות סותרות, אבל בפרה שניהם מופיעים יחד. והתוצאה, גם היא מנוגדת; מטהר טמאים ומטמא טהורים.

'מעט' טוב

בפנימיות הדברים, יש כאן רעיון נפלא. טומאת מת היא לא רק למי שנוגע במת, אלא גם וקל וחומר למי שמרגיש בעצמו מת. וזה קורה לכל יהודי. ישנם רגעים בהם הלב שלו בפנים מת; וזה קורה, כי מתה אצלו ההרגשה בטוב שבו. התחושה הטובה בלבו של יהודי, היא החיות האלוקית שבו. אבל כשיהודי מתגולל בכל מיני מצבים ומעשים שאינם טובים, הוא נופל לתחושה של רשע, של לכלוך, ושל רוע. ואז הוא אינו מסוגל לראות את הטוב שבו, ומאבד את הקשר עם החלק האלוקי שבלבו. זוהי טומאת מת.

איך אפשר לטהר אדם כזה? להסתכל על הנקודות הטובות. זה קשה, כי אנו אוהבים 'הרבה' טוב 'הרבה' אור, וחשים השפלה כשאומרים לנו לחפש איזו נקודה טובה. אבל זו בדיוק העוצמה שלהם, של הנקודות הטובות. דווקא כשאני חלש, ומרגיש עצמי כל כך נמוך ולא טוב, כל כך שפל, תאוותן, וחסר חיות, ואין לי בכלל כח להתחזק, אומרים לי: אל תחפש לנצח את החושך עם הרבה אור, רק קצת, דווקא קצת. ולא שתעשה עוד קצת, אלא תחפש את הקצת שכבר יש.

וכאן טמונה עוצמה אדירה. באותם רגעים שבהם יהודי משוכנע שהוא שרוי בוודאות של חושך, ואין

בשתי הקצוות ישנה סכנה של אי-התקדמות; כשיהודי חושב שהוא גמור או כשהוא חושב שהוא צדיק גמור...

שצריך. כי הטוב הזה הוא טוב אלוקי שאותו אי אפשר לנצח, והנקודה הזאת, הקטנטנה אבל הבלתי מנוצחת, יכולה להפוך אותו מכף חובה לכף זכות, מטומאה לטהרה.

לא להבין

מדובר בחוקה. להוציא אדם מטומאה לטהרה, אפשר רק באמצעות חוקה. אם תכניס לשם מעט שכל, זה לא עובד. כשם שאי אפשר להחיות מת, אי אפשר להחיות אדם שמת בלבו. הדרך היחידה היא להאמין שיש אפר פרה אדומה, ולציית, פשוט על לציית. זה לא קל, ואומות העולם מקניטים אותנו על כך, וכך גם החולשה מניאה את הלב ושואלת: מה כבר יצא לך מכך. ואין לך תשובה, אלא רק לעשות את זה בלי שאלות, וכשתעשה, תקראה בחוש שזה מוציא מטומאה לטהרה ומחולשה לכח ועוצמה.

רבי נתן מדגיש, שהעצה הזאת מטהרת טמאים אבל גם מטמאת טהורים. מי שהשתמש בעצה הזאת, וראה איך היא הופכת אותו, ומביאה אותו למקום של שמחה וחיות, צריך להיזהר שלא ליפול עם ההסתכלות הזאת למקום של גאווה או בטלה או חוסר התקדמות. כי אז התוצאה תהיה שוב עצירה והתנוונות שהיא בעצמה מוות.

בשתי הקצוות ישנה סכנה של אי-התקדמות; כשיהודי חושב שהוא גמור או כשהוא חושב שהוא צדיק גמור... החיות, היא תמיד למצוא את נקודת היציאה מטומאה לטהרה. בזמן חולשה, על ידי התחזקות, ובזמן התחזקות, על ידי הזהירות מליפול בדמיון של שלימות.



## בקדושת התורה אפשר לעשות מופתים

לתוך התמדת התורה, שלא יאמר האדם שהוא מלא תאוות וגשמיות, ורחוק מאוד מעבודת ה', וכאלו צריך ללמוד איזה לימודים מיוחדים, ויגיעות גדולות בשביל להיות צדיק וקדוש וכו'. ופעמים שמחשבות אלו גם מרחיקים אותו מלנסות להתעורר ללימוד התורה, מחמת ההסתכלות שיש לו על עצמו שהוא אינו עובד ה'.

אך ההיפך הוא הנכון, כי צריך האדם לדעת שעצם הלימוד הפשוט בתורה, יש בה קדושה גדולה לזכך את האדם ולהביאו לדרגות גבוהות.

-ה-

וכמו הרבה רבנים גדולי עולם שכולנו שמענו את שמעם בעולם כבעלי מופתים ששדדו מערכות הטבע, והעולם תמה איך זכו לכך, איזה מפתח נסתר היה להם שזכו לכך, אך התשובה פשוטה, הם פשוט ישוב ולמדו את אותה התורה שיש לכולנו בארון ספרים, בלי ידיעת נסתרות וסודות, ובלי הרבה הכנות, כל לימוד שלמדו זיכך אותם עד שהזדככו מכל אחיזה טבעית.

-ו-

הרבה כח יכול האדם לקבל מידיעה זו שיש בה 'תוכחה נעימה של תמימות ופשיטות', שאף אם אינו מאמין שיכול לבוא לדרגה של 'מופתים' ממש, אך בוודאי יזכה לפי דרגתו, לקדושה והרגש רוחני מעל החומריות, אם רק יחטוף עצמו לעוד כמה תיבות של תורה, כשילמד מתוך הערכה ואמונה בקדושתה הגדולה השורה על כל תיבה שלומד.

-א-

רביז"ל הוכיח אחד בהתמדת התורה, ואמר לו: 'דע שהגדולים שהיו בדורות שלפנינו, דהיינו הרבנים הגדולים שהיו אז, לא היו יודעים שום כוונות, ואף על פי כן היו יכולים לעשות מופתים, רק על ידי לימוד התורה הקדושה, כי על ידי זה כשהיו אומרים איזה דיבור נתקיים כך.'

-ב-

בתוכחה נעימה זו מעורר אותנו רביז"ל שנשים לב לקדושה העצומה שיש בתורתנו הק', שהרבה גדולים זכו לכח לפעול מופתים מעצם התמדתם ושקידתם בתורה הק', אפילו בלי ידיעת כוונות ותורת הסוד והפנימיות.

ובל נשכח שרביז"ל אומר זאת לאחד שאינו מתמיד בלימודו, ובדיבורים אלו רוצה רביז"ל לעוררו להתמדת התורה, והדבר אומר דרשני, וכי זו מטרת התורה שנזכה לפעול מופתים בכוחה?

-ג-

אך באמת רביז"ל מעורר את האדם שידע שיש בתורה קדושה גדולה מאוד, שיכול לזככו, כי אם אמנם לא המופתים הוא המטרה, אך המופתים מורים על כח של ביטול הטבע, כח שבו האדם יוצא מהאחיזה הטבעית בעולם העשייה, ועולה לדרגה של 'מעלה מדרך הטבע' ורואה רק הנהגת ה', שזהו עיקר הקדושה. שכאשר אדם אוחד במדרגה זו יש בכוחו לפעול מופתים.

-ד-

בכח ידיעה זו נותן בנו רביז"ל עידוד עצום וזריזות גדולה לחטוף את עצמנו

## אה! ר' מיכל'ה!...

ר' מיכל'ה!... ר' מיכל'ה!... אה! ר' מיכל'ה!... כזה אדם של דביקות היה רבי מיכל'ה. אני זוכר את הראש השנה הראשון שלי, תרע"ה, ראיתי אז את שני האחים ר' מיכל'ה ור' דוד צבי...

הוא היה רגיל ללכת למקווה כל יום אפילו בזקנותו וזה לקח לו שעה ואפילו שעתיים.

הוא לא רצה לקבל עזרה מאף אחד, הוא לא רצה שום עזרה. הוא היה צריך לפעמים לחפש את השרוול הרבה זמן, אז בואו לעזור לו... "לא, לא, אני לא רוצה!" אז הוא חיפש שם הרבה זמן את השרוול. הוא שמר את עצמו כל כך מפרסום. "כבר אתה רוצה לעשות ממני רבי? אתה תיתן לי שם את השרוול? אני אמצא! אני אמצא!" הם רעדו! הם רעדו!!

הוא היה רגיל ללכת ביום שישי למקווה גם לפני התפילה. ביום הרי הולכים לכבוד שבת, אבל הוא הלך בבוקר לפני התפילה גם כן. באו אליו ילדיו ואמרו לו: סבא! הרי אחר כך הולכים בין כה למקווה?! הוא ענה להם: הכיפה לא מונחת טוב על הראש בלי מקווה!

אני זוכר שבשעה שנכנסתי פעם ראשונה לר' מיכל'ה הביתה וישבתי קצת שם. כידוע, היה לו את המקל של רבי נתן, והוא הראה לי אז את המקל. ההוא שלן אצלו אמר לי: רבי מיכל פתח לו שם איזה ארון והוציא משם סדין לבן. הוא פרס אותו לאורח, ולאחר מכן נשכב עליו לראות אם הוא נח...

ילדיו אמרו לו: אנחנו רוצים לעזור לך! והוא ענה להם: אני מציע את המיטה לעצמי!

וזה היה יהודי זקן מופלג!

הוא היה רגיל לומר: רבינו דיבר ב'ספר הנשרף' בגדולת הכנסת אורחים ובגודל הצעת המיטה לאורח. על כן היה לו סדינים לבנים סגורים בארון במיוחד לאורחים.

הרי בשולחן ערוך מובא שלפני כניסת השבת יש להשחזי את הסכין, על כן ר' מיכל'ה היה משחזי את סכיניו בכל פעם שהגיע אורח, וכפי שאמר רביז"ל (ספר המידות, הכנסת אורחים ו'): הכנסת אורחים כהכנסת שבת!...

## נצור לשונך הלכות רכילות

אסור לדבר רכילות על ישראל לשומע גוי. כגון אם גוי קנה סחורה אצל יהודי, ויהודי אחר אומר לגוי שהמוכר רימה אותו במחיר או בטיב החפץ, וכן אם יהודי עובד אצל גוי, ויהודי אחר אומר לו שהפועל רימה או במחיר או בטיב העבודה. רכילות על ישראל לגוי חמור יותר, כי ידוע שכשנכנסת שנאה ללבו אינה יוצאת שעברתו שמורה נצח, והרבה פעמים יורד לחייו של היהודי בגלל הרכילות. [וכן אסור להזהיר לקונה גוי, שיהודי המוכר מעלה את המחיר]

אסור לקבל רכילות מגוי, כגון גוי שקונה בקביעות בחנותו של ראובן. וקבע על מקח ואח"כ קנה אצל שמעון במחיר יותר זול, ובא הגוי לראובן לבטל המקח ומספר לו ששמעון שכנע אותו לקנות אצלו בזול. אסור להאמין לגוי ולשנוא את שמעון, כי דרך הגוי לשקר כדי להתנצל על חזרתו מהמקח. וצריך ללמד במחשבתו זכות על שמעון, שבוודאי לא ידע כלל שנגמר המקח אצלו.

**ואחר כך אומרים שים שלום, כי שלום מכלל כל התקונים שבעולמם, כי קדם כל תקון בשיש איזה חסרון ופגם בודאי אין שלום וכשמתקנים זהו חייבת שלום שישלם הדבר בשלמות: ליקוטי הלכות, המך ונכסי הע ד' ל'**

## הליכות

שיחות ומנהגים

התבודדות

תבת פ'גע' יש לו שני פ'רשים: לשון פ'גע רע', ולשון פ'קשה'. ושניהם אחד, כי כש'מקמים' אין רגע בלי פ'גע ובקשה', נצולין על ידי זה מ'כל פ'גע רע', וזוכין ל'כל טוב':

השיחה הנ'ל היתה בעת שאמר רבנו התורה, ו' שד'בר אז עם מוהר'נת' מענין מערת אליהו זכור לטוב, והבין מוהר'נת' מ'ר'בנו, שלא בא אליהו ל'מדרגתו' כי אם על ידי התבודדות כ'ל'. ונתעורר מ'זה מוהר'נת', והלך אחר כך לאיזה ע'זרת נשים ועסק בתהלים והתבודדות בהתעוררות גדולה. בתוך כך היה אחד מאנשי העיר עושה סעדת ארסיין, ורצה שמוהר'נת' גם כן יהיה על התנאים. והפשוט אותו ולא מצאו אותו, והבינו ש'מסתמא הוא עוסק בהתבודדות. והתחילו לצעק ב'רחובות': 'רבי נתן! רבי נתן!', והא' צ'א לחוץ והלך עמו ל'סעדה': שיה שרפי קודש



# נשהמלמד הופיע בחלום

ניצבת חיה למול עיניו. והוא חוזר בו מהחלטתו. חולפת תקופה, ושוב הגיעו מים עד נפש, הבית ריק מכל וכל, והוא נכנע וגומר בלבו לעבור שבעה ימים בשבוע. ושוב, מופיע המלמד בחלום וכולו נרעש: "זעליג, שכחת מה לימדתך?!"...

נער בן תשע-עשרה היה זעליג-יהודה לזר, ליד העיר ברסלב, כשהיגר עם הוריו בשנת מאוקראינה לשיקאגו שבארה"ב. העוני והמחסור שהיו מנת חלקם, הם שהניאו את המשפחה לנדוד לארץ הזהב בתקווה ששם יקל להם במחנה כלכלית.

בילדותו למד זעליג אצל מלמד מחסידי ברסלב, אליו נקשר בעבודתו אהבה. המלמד השריש בקרבו יראת שמים טהורה. זעליג שמר על קשר מכתבים עמו גם לאחר שהיגר לאמריקה, ועד לפרוץ השואה היה שולח כסף וחבילות למלמד החסידי, שדבק במצוות התורה חרף רדיפות השלטונות הקומוניסטיים. אחרי הישנות החלום פעמיים, הוא גמר אומר: יאה אשר יהא, לא אעבוד בשבת! היות וכבר היתה לו הבנה בתחום ייצור מוצרי בשר, מניסיונו בעבודה במפעל בשיקאגו, החליט לפתוח עסק עצמאי וכך יוכל להיצל מחילול שבת. מיד לאחר נישואיו הקים זעליג ממתנות החתונה אטליז קטן. תוך זמן קצר הפך האטליז שלו למעוזם של שומרי הכשרות ורבני העיר שנהנו לרכוש בשר בחנות שזוכה לכשרות מהודרת. הברכה שרתה בעסקיו וברבות הזמן הוא הפך לעשיר מופלג (עד היום מנהלים צאצאיו את מפעל הבשר 'מטעם הפך חיים' שהחל כאטליז קטן על ידי הסב).



ר' זעליג במפעל הבשר בשיקאגו

כשהגיע ר' אליהו חיים רוזין לשיקאגו, במסעו חוצה היבשות למען בניית בית הכנסת בירושלים, שאל אותו ר' זעליג "כמה צריך לתחילת הבנייה?" כשר' אליהו חיים נקב בסכום הדרוש לציקת

בשנים שלאחר המעבר לאמריקה, חווה זעליג התמודדויות ברוחניות. מציאות החיים היתה רחוקה כרחוק מזרח ממערב מזו שבעיירה ברסלב השקטה והתמימה. באותם ימים, בעלי העסקים בארה"ב דרשו מהעובדים להתייצב לעבודה 7 ימים בשבוע, כולל יום השבת הח"ל. אביו לא מצא עבודה בה יוכל לשמור שבת והתגלגל ממקום עבודה אחד למשנהו, הוא התקשה לפרנס את משפחתו ובביתו רעבו ללחם.

הגג (של הקומה הראשונה, המשמש כיום כרצפת ביהמ"ד הגדול בקומה העליונה), הוציא ר' זעליג המחאה, רשם את מלוא הסכום ומסר לידו, מתוך הכרת הטוב שחש כלפי המלמד המנוח מהעיר ברסלב, שזכותו עמדה לו להצליח בזה ובבא. וכשהתברר לו' זעליג כי ר' אליהו חיים מחתן בקרוב את בתו, ולא די שאין לו עבור הוצאות החתונה גם אין כוונתו לשוב לארץ ישראל לחתונה, היות ועדיין לא גייס את כל הסכום הדרוש להוצאות הבניה, על אתר נתן לו את כל סכום הוצאות החתונה, בתוספת עלות שני כרטיסי טיסה ארצה, הלך וחזרו, כדי שישתתף בחתונת בתו וישבו לארה"ב להמשך מסע גיוס הכספים.

זעליג לא יכל לעמוד מנגד, נחלץ לעזרת אביו והחל לעבוד בעבודת שונות. אלא שאף הוא מצא עצמו מפוטר שוב ושוב מעבודתו לאחר שנעדר ביום השבת. המציאות המרה התנפצה בפני האב ובנו, שהתפכחו מ'חלום הזהב' והבינו כי כאן ליהודי שומר שבת כמעט ואין סיכוי לשרוד. הגיעו הדברים לידי כך שזעליג כבר התייאש והחליט ללכת לעבודה גם בשבת. בלילה, בחלומו והנה המלמד הברסלבר שלו מופיע לפתע, ופונה אליו כשכולו תמיהה: "כך לימדת אותך?!"... זעליג מתעורר שטוף זיעה, נסער כולו. דמותו הטהורה של המלמד האהוב

לימים, כשר' פנחס טייץ החל לנסוע לברית-המועצות להביא תשמישי קדושה ליהודים המתגוררים מאחורי מסך הברזל, העניק לו ר' זעליג תרומה נכבדה בשל החיבה שהיתה לו ליהודי מסירות הנפש ברוסיה הקומוניסטית, כשלמול עיניו ניצבת דמותו של המלמד לו הוא חייב את חייו הרוחניים. (ע"פ הספר 'שלהבת בכפור' - פרקי מסירות נפש על חסידי ברסלב ברוסיה הקומוניסטית)

## דרני נועם

### חיפוש אור הצדיק בתורתו הקדושה

ביאורים על תורה כ"ה - התורה הזמנית - מאמר ט' ע"פ שיעורי הגה"ח ר' ניסן דוד קיוואק שליט"א

[ג] ודע שאין שני בני אדם שוין זה לזה. פי כל הנשמות הם זה למעלה מזה, וזה מלבוש לזה. ופנימיות של תחתון נעשה לבוש והיצוניות לחיצוניות עליון. נמצא בשאחד רוצה לעלות ממדרגתו למדרגה עליונה, אזי הולך ונעתק האדם העומד במדרגה העליונה, והולך ונעתק למדרגה היותר עליונה, פי אי אפשר שיהיו שני אנשים במדרגה אחת. ואינו נעתק מהאדם העליון, אלא הפנימיות שלו, והיצוניות נשאר. וגם האדם שבמדרגה התחתונה, אינו נעתק ועולה, אלא הפנימיות. והפנימיות של התחתון, נעשה היצוניות לחיצוניות עליון:

ואף על פי שברב נשבר הקלפה שבמדרגה עליונה על ידי האדם העליון, אף על פי כן, בשפנימיות של העליון נעתק משם. (נ"א ופנימיות התחתון) והיצוניות התחתון עולה, אזי הקלפה חוזר ונעדר. פי לא נקנעת אלא לפני האור הפנימיות של העליון, אבל לפני התחתון אפילו לפני פנימיותו, יש פה בידה להתעורר בנגדו. ובשביל זה צריך לו לשבר אותה ולהכניע אותה מחדש:

ופנימיות והיצוניות, הם שני מיני עבודות: עבודה של תורה ותפלה ומצוות, הם פנימיות. ועבודת אכילה ושתייה ושאר צרכי הגוף, הם היצוניות. ועבודת היצוניות, הינו אכילה ושתייה, של האדם העומד במדרגה העליונה, היא מאירה ומשפחת יותר, מעבודות פנימיות, הינו תורה ותפלה, של האדם העומד במדרגה התחתונה. ובשביל זה פנימיות התחתון נעשה לבוש לחיצוניות העליון:

וזה פרוש (וימיה יז): "כפא כבוד מרום" וכו', כפא זה בחינת פנימיות, לשון אתפסאי. כבוד, זה היצוניות ולבוש, כמו שכתוב (שפת ק"ג): 'רבי יוחנן קרא למאנה' וכו', מרום מראשון הינו כשנתרומם ונתעלה ממדרגה הראשונה, ואז נעשה מפנימיות היצוניות. בשביל זה, מקום מקדשנו צריך לקדש את המקום מחדש, פי הקלפות חוזרים ונעדרים כנ"ל:

### עניין עבודות הפנימיות והיצוניות

הנה עניין זה של פנימיות והיצוניות, לכאורה לא נזכר במאמר עד עכשיו, וגם בהמשך המאמר לכאורה לא מוזכר עניין זה בפירוש, ולכאורה נראה עניין זה עניין צדדי כביכול, אבל אם מתבוננים מבינים שעניין זה הוא פתח להבנת כל המאמר. כי באמת עניין זה של סדר העלייה מדרגה לדרגה, הוא הנקודה המרכזית של כל המאמר, שעוסק כולו בעניין זה שעל האדם לעלות תמיד מדרגה לדרגה בהנעת המדמה ועלייה אל השכל, אלא שבכל פעם שעולים מדרגה לדרגה מתעוררים הקליפות מחדש, ולזה צריך עצה איך להצליח להכניע את הקליפות שמתעוררות בכל פעם, שזהו העניין של גדולת הבורא שמתבאר בהמשך (אות ד), וכן השמחה שצריך להמשיך על עצמו על כך שזכה להתקרב להש"ת, ולצדיקים שיקרבו אותו להש"ת שמתבאר אחר כך (באות ה), אבל על כל פנים הנקודה המרכזית במאמר הוא ההכרח לעלות מדרגה לדרגה, וזה מתבאר כאן מהו העלייה מדרגה לדרגה, ואיך היא נעשית, ועל כך עלינו להתבונן היטב בדברי רבינו, ולהבין מהו עיקר עבודתנו בזה העולם.

והנה רבינו מדגיש בזה שיש שני מיני עבודות, עבודות פנימיות שהם בחינת תורה ותפילה, ועבודות היצוניות שהם בחינת אכילה ושתייה ושאר צרכי הגוף, והעבודות היצוניות של האדם העומד במדרגה העליונה היא מאירה ומשפחת יותר מהעבודות הפנימיות של האדם העומד במדרגה תחתונה, ולכן כשעולה, עולה הפנימיות של התחתון ונעשה לבוש לחיצוניות עליון.

### הארת השכל הוא בעבודות פנימיות והעיקר להוציא אל הפועל בעבודות היצוניות

ומשמעות הדברים על פי כללות המאמר ומה שמתבאר בדברי מהור"נ"ת, שבאמת עיקר בירור המדמה הוא בעבודות היצוניות ששם

### לעידוד ההתבוננות בספרי רבינו ז"ל

## לחידודא

### על מה עיקר

'התחזקותנו, סמיכתנו, תקוותנו ותוחלתנו' עתה בגלות?

בשר וחלב ה

### תשובה לחידה הקודמת:

מתי עסק רבינו לתקן פגם קורח? בפורים. שאז התגבר עמלק להסתיר אורו של הצדיק, וכן קורח - בא להעלים אור הצדיק.

ליקוטי הלכות, שבת ה, יא.

הזוכה: חיים מאיר לרנר בני ברק  
זכה בשובר זיכוי ע"ס 100 ש"ח עבור ספרי רבינו

הוא עיקר בלבולי המדמה, [אף על פי שבוודאי גם בעבודות פנימיות יש בלבולי המדמה שמחלישים דעתו מחשיבות עבודתו, ועוד הרבה בלבולים שונים, אבל עיקר כוחם הוא בחיצוניות, שזה עיקר מהותם ועניינם, להתגבר על האדם בתאוות שהם עיקר בלבולי המדמה, וכפי שנראה כמה פעמים בלשון המאמר שהתגברות התאוות הוא עצמו התגברות בלבולי המדמה], ומאידך עיקר השכל שזוכה האדם הוא בתורה ותפילה, שבהם מקבל האדם הארה של שכל דקדושה כפי מדרגתו וכפי עסקו בתורה ותפילה, כי התורה היא עצמה השכל דקדושה, וכל פרט ופרט מהתורה הוא עוד דרגה ועוד גילוי של שכל דקדושה, ובתפילה מתגלה הארת השכל דקדושה באופן של התגלות גדולת הבורא בכמה גוונים, שכל זה הוא כללות השכל דקדושה.

ועיקר עבודת האדם הוא לקחת את השכל דקדושה שמקבל בתורה ותפילה, שהם בחינת הפנימיות שלו, ולהוציאם "לפועל" בעבודות חיצוניות, ששם הוא עיקר התגברות המדמה, שמחמתו האדם מסתכל על כל העניינים הגשמיים כתאוות בעלמא, ואינו מתעורר להבין שבאמת יש בהם עבודות נפלאות ונוראות של בירור ניצוצות וכדומה [ועיין חיי מוהר"ן אות קנח שיש בחינה שעיקר הלימוד הוא כדי שיהיה עי"ז דעת ומח ושכל איך לאכול], וזה מה שמתבאר כאן בדברי רבינו שמה שעולה הוא הפנימיות, אבל אז מתגברים הקליפות בחיצוניות שהוא המקום שאדם עלה אליו, והם מתגברים לכלכל את הפנימיות שהוא האדם עצמו שקיבל הארת הדעת בתורה ותפילה, והקליפות מתגברים לכלכל אותו עי"ז שמתגברים עליו בתאוות ובבלבולים בעיקר בעבודות חיצוניות, ועיקר הבלבול שמכלכל כח המדמה הוא שהאדם לא יאמין כלל שיש עבודה בכל דבר, ויחשוב שהכל הוא סתם דבר גשמי ואין בו שום עבודת ה', ועיקר עבודת האדם הוא לקחת את הנקודה הפנימית שהוא שכל חדש שקיבל בעלייתו מדרגה לדרגה, ולהוציא לפועל בעבודות החיצוניות, עד שיהפך אצלו לשכל הנקנה.

### ההארה היא מהחיצוניות של העליון

ורבינו מוסיף ומדגיש שהפנימיות של התחתון נעשה לבוש לחיצוניות העליון, ומשמעות הדברים על פי הנ"ל, שבאמת אדם מושפע מהאדם שבדרגה מעליו, אבל מהנקודה הפנימית של האדם שמעליו, הוא רחוק ואינו יכול לקבל באהגליא את ההארה הזו, כי זהו הארת הדעת שמאיר לכל אחד כפום מה דמשער בליביה (עיין שיחות הר"ן אות א), אבל האדם יכול לראות את האדם שמעליו איך שהוא מתנהג בעבודות חיצוניות, ורואה איך הוא אוכל ביראת שמים ובקדושה ומתוך אמונה שעוסק בעבודת ה', ומתוך זה עצמו הוא מתעורר לעלות בעבודות הפנימיות שלו, כי מתבונן בעצמו שאיך יתכן שהעבודות חיצוניות שלו כל כך רחוקות מהקדושה, אין זה אלא שאינו מוציא אל הפועל את השכל שמקבל בתורה ותפילה, ואם כן חסר בעצם הצורה של התורה והתפילה, כי עיקר התורה והתפילה צריך להיות באופן כזה שיקבל האדם הרגשה והשגה גדולת הבורא באופן שיוכל להוציאם אל הפועל בעבודות חיצוניות, וזהו ההארה שמקבל האדם מהעבודות חיצוניות של מי שמעליו, ועי"ז עולה הפנימיות של התחתון ונעשה לבוש ליציאות העליון, היינו שהוא מקבל ממנו הארה והתעוררות לעלות מדרגה לדרגה, ולקחת את השכל הפנימי ולהוציא לפועל בעבודות חיצוניות, ואז מתעוררים מחדש הקליפות על האדם הזה שעלה עם הפנימיות, ומנסים לכלכל אותו בעיקר בעבודות חיצוניות, אבל כשהאדם מתחזק להבין שאין זה נפילה כלל, אלא כל זה הוא קליפה הקודמת לפרי כדי שיוכל לזכות להוציא את השכל מכח אל הפועל ועי"ז לגלות את הפרי שמסתתר כאן, עי"ז האדם מצליח באמת להוציא את השכל הפנימי לפועל גם בעבודות חיצוניות, וכך עולה כסדר מדרגה לדרגה, וכל זה הוא בכח הצדיק שעומד במדרגה העליונה ביותר, והוא קידש את כל המדרגות החיצוניות בתכלית הקדושה, ועי"ז יש כח לכל שאר המדרגות.

לשבור כל רגע את המדמה של התאוות ושאר הדמיונות, למרות שדמיונות אלו של המדמה אינם נראים איסור ממש, אבל באמת הם חלק יסודי ועיקרי ממלחמת היצר, ועוד במלחמה על זו צריך להלחם נגדו, בבחינת 'הבא להרגך השכם להרג'. אבל, כאן מתגבר עליו ומחליש את כח האדם, שיראה שאינו יכול להתגבר נגד המדמה, לכן כשמתעורר לצאת מהיצר ששולט על הראש, אל תחשוב שאתה לא יכול, אתה בוודאי יכול, זה תלוי בפה, אפילו משוגע שיאמר אני יכול, יוכל לשלוט על עצמו. אני עובד על עצמי שאני רוצה לחזור לה' שיהיה לי מתיקות של אמונה, קרבת אלוקים, להיות קרוב לה', ותמיד עובד לרחק מעצמי את הדבר שמסתיר ממני את האמונה בה', וכאן עומדת עיקר מלחמת היצר, ואם נלחם בו כאן בדרך המובאת בתורה זו, בוודאי "עלה נעלה וירשנו אותה כי יכול נוכל לה".

בברכה נ.ש.

שבזמנים עברו היה היצר מגיע לאדם בדרך המלך, מבעיר לבו יצר של עבודה זרה וכדו', והנה הוא משתחוה לעגל, וכן בכל חטא ועוון, כלומר כך היו קוראים את היצר הרע.

אבל כעת מקבל היצר הרע שם אחר, ועל ידו הוא מגיע לאדם, והוא היצר של כח המדמה, כלומר, כיום יצר הרע לא מתחיל כשהוא מגיע בנסיון קשה, אלא הרבה לפני כן, האדם מושך אותו על עצמו ע"י שדמיין לעצמו איזה מציאות, של דאגות, שברון לב וצרות, ועסוק בהם עד למעלה ראש, כל אלו הם חלק מהמדמה שסובב את האדם, והם כביכול קוראים ומזמינים את היצר הרע ואת המכשול.

רבינו נותן לנו חיים של תורה ועבודת ה', נותן לנו את הקדושה, זה הקדושה תלוי בדבר הזה, לא יסוד בתורת רבינו, שעבודת ה' לא מתחיל בלימוד מצוות ועבירות, בנסיון אם ללכת לתפילה או לא, להתגבר על היצר הרע או לא, אלא ביציאה מהמדמה,

לכבוד מערכת עלה לתרופה התעוררתי בנקודה מסויימת בתורה, ואמרת אעלה אותה על הכתב לחזק ולהתחזק יחד עם אנשי שלומינו ההולכים בתורת ה'.

בסוף התורה אמר רבינו 'צריך לך לקרא לו ולקנות לו שם אחר, היינו להפעל דבר והיצר הרע צריך לקרות אותו בשם אחר, היינו שלא לקרותו עוד בשם יצר הרע, רק בשם פח המדמה'.

כלומר, רבינו לא מוסיף שם נוסף ליצר הרע, אלא אמר שצריך להפסיק לקרוא לו 'יצר הרע' אלא לקרוא לו 'מדמה', ומסיים מוהר"ן שהיה לרבינו באמירה זו כוונה שלמה.

נראה לרמז משהו לכוננות הרמה לפי השגתנו בדרך רמז בעלמא, על פי המובא בתורה נ"ו, שמהות האדם כולו בשמו, והוא הכלי לנפשו ולחיותו, 'ועל פן פְּשָׁקוֹרֵיךְ אֶת הָאָדָם בְּשֵׁמוֹ, הוּא מְצֻפֵּן מִכָּף אֲצִילוֹ, מִחֲמַת שִׁבְהָ שֵׁם נִגְבַּל פֶּל הַנֶּפֶשׁ וְהַחַיִּית שֵׁלוֹ'. על פי זה נראה לבאר,

## טעם גן עדן

חיזוק ללימוד ליקוטי מוהר"ן (כא)

### המספר הנכון

את אותם הרגשות ותובנות, ולחייג אותם ולעוררם מחדש על בסיס התיבות אותם לומד עכשו. פעמים עולה הדבר בידו, ורוב הפעמים אינו עולה בידו, עד שבמשך הזמן מתייאש מהספרים.

ג] צריך להטות אוזן, להקשיב מחדש מה רבי"ז אומר לו בכל דיבור. לא לנסות להתלהב בכח כמו פעם, כי ייתכן שזה בעצמו הבעיה של האדם, שיש לו ציור בראש איך צריך לראות עבודת ה', התלהבות במח מאיר כך וכך.

ד] כי ספרי הצדיק מלמדים תורה ודרך חדשה בכל קטע שלומד. בכל דיבור של הצדיק, יש לחשוב מחדש באופן הזה שלומד בו, ועל כן יש ללמוד לאט לאט ולהטות אוזן למה שנאמר, ולא לנסות ללחוץ כבר על כפתור החיוג, לומר הנה משחזרים לי הרגשה שהיה לי בעבר.

ה] אם ניגש באמונה זו, יראה פלאות, בכל קטע שקורא, ישאל את עצמו איך חשבת עד עכשו, ואין מעתה אני משנה את כיוון מחשבותי, ובאופן הזה, ישים לב תמיד לדברים חדישים לגמרי.

עצות ללימוד ספרי רבי"ז ל' [כא]

א] ישנם מכשירי פלאון הרוצים לסייע לאדם שמחייג בהם, וכאשר מתחיל לחייג מספר טלפון, תיכף עולה על המסך, הצעות של מאות מספרי טלפון המתחילים באותו מספר, ובכל מספר שמוסיף האדם לחייג, כך מסנן המסך את המספרים המתאימים, ומציע לו פחות מספרים תואמים, וכל זאת בשביל לסייע, שלא יצטרך להקיש את כל המספר, ותיכף כשיעלה על המסך המספר הדרוש, יוכל תיכף ללחוץ על כפתור החיוג, בלי לסיים לחייג את כל המספר.

אך האדם היודע שבמכשיר שלו לא רשום המספר אותו מחייג, אינו מתייחס להצעות שהפלפון מציע, עד שהוא בעצמו מחייג את הכל מחדש.

ב] המח של האדם דומה בהרבה פעמים לאותו מכשיר פלפון, כי לכל אדם ישנם כמה סוגי הרגשות שהרגיש בעבודת ה', וכמה סוגי תובנות אותם הבין או שמע במשך ימי חייו, וכך בכל פעם שלומד ספרי רבי"ז, תיכף כשרק מתחיל לקרוא את התורה, עולה בליבו הרגשות ישנות אותם הרגיש בעבר, או תובנות אותם הבין בעבר, ומנסה להעתיק



## אל תסבך את העסק

כי כאמור, השורש והמקור לכל הוא אחד!

מעטים מצליחים בגילוי האחדות מקרב הרבים, ואלה שמסוגלים להצליח בכך דרך קבע הם נדירים עוד יותר. רבי נחמן ידע להעריך את מאבקו בגוונים השונים והמשונים של העולם הזה, והבין את התסבוכות שאנו נדרשים להתמודד איתן.

למה לסבך את העניינים הרבה מעבר לכל היגיון?

בדרך זו, הוא הבין גם, שאנשים נוטים לסבך עניינים הרבה מעבר לכל היגיון. הם מבזבזים את הימים והשנים שלהם באי שביעות רצון הצופה קשיים ובעיות הניצבים - להנחתם - בדרכם. קובעים לעצמם יעדים - גשמיים ורוחניים כאחד - ומסתבכים בכישלונות משוערים. מתכננים שמחה, ומתאבלים מראש על הסתבכות צפויה. מבלים זמן בדאגה לדברים שסביר שלעולם לא יקרו.

דאגות! דאגות! דאגות!

אף אחד מתכחש לעובדה שרגעים קשים עלולים לבוא ח"ו, אך לנו אין כמובן כל מושג כיצד ישפיעו על חיינו, בעוד עצם השמירה על הראיה הנכונה והפשטה פותרת בעצמה רבות מן הבעיות הקשות של החיים.

לכן מדגיש רבי נחמן את התמימות, את הפשטות, כל כך הרבה. אילו התמודדנו עם העניינים כפי שהם, בפשטות, זה אחר זה, יום אחרי יום, היינו חיים חיים פשוטים ומאושרים הרבה יותר.

"הפשטות היא דבר גבוה מן הכל, מכיוון שהקב"ה בודאי גבוה מן הכל, והוא יתברך הוא פשוט בתכלית הפשטות. והדברים עמוקים הם ונשגבים" (שיחות הר"ן קא).

באחד משיעוריו העמוקים לימד רבי נחמן מברסלב את הדברים הבאים: לבריאה חלקים רבים. אולם כל חלקי הבריאה השונים מקורם בבורא העולם, שהוא אחד בתכלית האחדות ללא כל שינויים ח"ו. שליחותנו בעולם הזה היא אפוא "לחשוף את האחדות מקרב הרבים". או בלשון רבי נחמן: "התגלות האחדות הפשוט מתוך פעולות משתנות".

במילים אחרות, כלנו - כל מחשבותינו, השקפותינו, מעשינו, רקעינו השונים - כל כולם באים להכיר בא-ל האחד (ליקוטי מוהר"ן ח"ב ב, ו).

הדבר לא כזה מסובך כמו שהוא נראה וכפי שנוהגים הבריות לחשוב. יש לזכור שהכל מקורו אחד - מקורו של כל דבר טמון באחדותו של האלוהים האחד והתמים. הבדלים מופיעים מכיוון שהוא מתגלה אל כל אחד מאיתנו בדרך אחרת. מה שעלינו לעשות הוא לחפש את הקב"ה בכל מקום, בכל דבר. ואז, נראה שכל מה שנראה מסובך ומגוון הוא באמת פשוט מאוד ויחיד, מה שנראה נפרד בעצם מאוחד, מה שנראה שבור באמת הוא שלם, מה שדורש לכאורה תחכום רב אינו זקוק אלא לתמימות הפשוטה ביותר.

## עומק הפרשה

### התקוה לצאת מטומאת מת

זאת התורה אדם פי ימות באהל:

את עומק הענין מבאר מוהר"ן, כי שני צדדים יש לבריאה הרוחניות והגשמיות, שני צדדים אלו הפוכים זה מזה, ורוחניים זה מזה הרבה יותר מרוחק מזרח ממערב, אך תכלית הבריאה היא דווקא לקרב שני קצוות אלו, כי 'בשעה שברא הקדוש ברוך הוא את העולם נתאוה שיהא לו דירה בתחתונים' (תנחומא נשא, טו).

לשם כך הוריד השי"ת נשמה החצובה מתחת כסא הכבוד, מהמקום הגבוה ביותר בעולמות הרוחניים, והוריד אותה לעמק הגשמיות, לבשר גשמי מלא תאוות ויצרים, תככים ומידות רעות, הרכיב בגוף מגושם שכזה, כזה נשמה רוחנית שכזה, והטיל עליה את התפקיד האמור 'לעשות לו דירה בתחתונים' (כמובא במדרש תנחומא שם).

כשקלקל אדם הראשון שליחות זו, יצר השי"ת בריאה חדשה 'מוות', כלומר הסתלקות והפרדה של העליונים מהתחתונים, הנשמה עולה למעלה מזדככת בזיכרון אחר זיכרון לשוב אל מקומה מתחת כסא הכבוד והגוף יורד למטה להתבלות בעפר.

גוף זה שהסתלקה ממנו הרוחניות הוא 'אבי אבות הטומאה', ומטמא במגע ובמשא, ואפילו את העומד עמו באהל אחד, כי גשמיות שהפרידו אותה מהרוחניות היא מגושמת ומגשמת עד מאד,

וכשהאדם מתגשם יותר ויותר, ניגש שוב ושוב לגשמיות שלא לשם חיבורה לרוחניות הוא מרחיק את עצמו מהקדושה.

לכל העוונות והטומאות יש תקנה, בקרבן מכפר האדם על החטא, בציפורים על הצרעת, במקוה על טומאות קלות, אבל על טומאה זו של הקרבה למת ממש, לדבר שהתנתק כל כך מהשי"ת, כאן לכאורה אין לו תיקון ותקוה (כמובא במדרש (במדבר רבה יט, ד) שהשי"ת לא גילה למשה רבינו את התיקון לטומאה זו).

אך ברחמי השי"ת שלא לו עצה, והיא פרה אדומה, כי מבואר בזה"ק שתכלית הקרבנות הם לקשר את הבהמות הגשמיות להעלותם לריח נחוח להשי"ת, אך בעוד שכל קרבן נעשה בבית המקדש שהוא מקום הקדושה, את הפרה אדומה מקריבים דווקא מחוץ למחנה שכינה, אבל צריך לשחוט אותה ממקום שאפשר לראות בו את קודש הקדשים, ואף מלכתחילה נבנה בית המקדש באופן שיוכל הכהן השוחט את הפרה לצפות אל מקום הקודש (וימא טז).

כלומר, 'באמת אני עומד מחוץ לקדושה, אבל אני לא מסיר ממנה את עיני ואת לבי, מאמין שהשי"ת השרה את השכינה בזה העולם, נתאוה לעשות לו דירה בתחתונים, ומתקשר לצדיקים העושים עבודה זו, והולך בדרכיהם שיביאו אותי לתכלית זו', רק כך נטהרים מטומאת מת. (ע"פ לקוה נט"ל לספרו ה, ז, והל פקדון ד, כא)

## איך מניסים בית ערכים פנימיים קדושים?

אחד מהדברים שמאוד קובעים את מהות הערכים בבית, הם נושאי השיחה עליהם מדברים בבית.

רביז"ל לימד אותנו (ליקו"מ סי' ל"א) שהנפש של האדם הוא כפי הדיבור שמדבר. אדם שרגיל לדבר רצונות וכיסופים טובים, הוא נעשה 'בעל נפש', יהודי חם המלא בכיסופים טובים לעשות רצון ה'. לעומת זאת, אדם שרגיל לדבר רצונות וכיסופים לא טובים, נולד לו נפש לא טובה ח"ו.



כאשר רוצים למדוד נער היכן מונח, אפשר לבדוק זאת בנושאי השיחה עליהם מדבר, יותר מעצם המעשים אותם הוא עושה.

מהות הנפש נמדדת לא לפי הרצונות שיש בלב, וגם לא לפי המעשים שעושה בפועל, אלא בעיקר על מה הוא מדבר ומשוחח עם חברים, הדיבור מוליד את הנפש, הוא מגדיר את האדם.

מותר לדבר על הכל [למעט עניינים שאסור על פי הלכה, לשון הרע ומחלוקות וכו'], אך באיזה נושא וענין של שיחה מתעורר האדם ומקבל חיות. היכן עיניו נוצצות וזורחות?!

בכל סוג של חברה, יש לבדוק מה נושאי השיחה, מה מעניין אותם, מה השאיפות שלהם, לא רק מה קורה בפועל. לכן הדבר שביותר צריך לשמור את הילדים, הם החברים, כי כפי סוג החברים איתם הם מתרועעים, כך נבנים ומתעצבים רצונותיהם ושאיפותיהם.



בית שעיקר נושאי השיחה הוא פוליטיקה, מחלוקות, כסף, הצלחה, אוכל - מתכוננים ותפריטים, כבוד ומעמד וכו', גם אם נחנך את הילדים בפועל להתמדת התורה, תפילה, מצוות ומעשים טובים, עדיין לא החדרנו בהם ערכים.

בית טוב וערכי, הוא בית בו נושאי השיחה, הם נושאים קדושים, נושאים רוחניים. לא שאסור דברים בטלים בבית, בבית לא עושים תענית דיבור, אדרבא, מותר ואף חשוב לדבר על כל דבר בבית, מותר לדעת מה קורה בעולם, בפרט כשהנער בעצמו מדבר, חובה להרחיב איתו בנושא שמעניין אותו, להיות איתו במקום שלו, להזהר מאוד מלחסום אותו, ובוודאי שלא לגעור בו שלא ידבר מסכף ואוכל וכו', בבית צריך להיות אורה של חירות, מקום שבו אפשר לדבר על כל דבר [המותר על פי הלכה].

אך יותר מה'סור מרע', יש 'עשה טוב' - לעורר נושאים ערכיים בבית, בפרט בשולחן שבת. הילד עוקב אחר ההורים איזה נושאי שיחה מעורר ענין אצלם?! לא צריך לדבר דרשות השקפה ורעיונות עמוקים בעניינים עצומות, אלא דווקא בעניינים פתוחות, לדבר כמשיח לפי תומו, חוויות מתפילה טובה שבדיוק היה לו היום, לשתף את בני הבית בדרישה ששמעו, או סיפורי צדיקים שקרא וכדומה.



מצד אחד יש בדברים אלו מוסר ותוכחה, אך מאידך יש בהם חיוך גדול, כי גם מי שקשה לו להיות דוגמא אישית בעבודת ה', שיתחזק לכל הפחות לדבר דיבורים קדושים, וזה בעצמו מעורר ערכים פנימיים, לא ביום אחד, אך עם הרבה סבלנות.

◆ **ב"עו ל"בין ק"ונו:** יוזמה מבורכת המתפרסמת בימים אלו: התאגדות רבתי בין קהילות חסידות ברסלב, ליחד את שבת קודש הבאה - פרשת בלק - לחיזוק עצת העצות של רביה"ק, **עצת ההתבודדות.** בשבת זו יעירו המעוררים ויחזקו המחזקין די בכל אתר ואתר בגדולת מעלת עצת זו העולה על הכל. חוברות, גליונות ושיעורים יוקדשו למטרה זו, ובחד קטירה נשים על ליבנו לשמור ולעשות ולקיים את כל דרכי עצותיו הק', ובפרט עצת ההתבודדות, אשר כמוה כנריח התיכון לחבר את משעולי חייו לה' יתברך.

◆ **הופיע!** הספר המאיר עיני חכמים "מבואות החיים" המבאר בטוב טעם ודעת את ענייני הקבלה המוזכרים בדברי רבינו ז"ל 0533156312.

◆ **חדש!** גליון שבועי חדש ועממי המאיר ומלבה את אור הנקודות הטובות, היר"ל ע"י מכון 'אזמרה'. כולל שיחת חברים ולוח שיעורי הרה"ח ר' אליהו גודלסקי שליט"א. לכל ענייני הגליון, לתרומות ולהזמנת שיעורי הרב שליט"א: 0533138400.

◆ כמו כן, ניתן להשיג 'כרטיס אשריך' - כרטיס זיכרון מעוצב בגודל כרטיס אשראי, המכיל מעל 500 משיעורי הרה"ח ר' אליהו גודלסקי שליט"א. 0533138400

◆ **מזל טוב!** לאחר ארבעת חודשי גייעה עילאית, ביום חמישי הקרוב יסיימו רבבות עמך בית ישראל את מסכת יבמות בסדר 'הדף היומי' העולמי. למחרתנו, ביום השישי, נתחיל כולנו בלימוד מסכת כתובות. יהודי יקר! נצל את ההזדמנות וקפוז על העגלה! טעמו ודאו כי טוב ה'!

יורל ע"י מכוני עלה לתרופה  
 בבל עניין או להצטרפות למנויים בדוא"ר  
 A028080148@GMAIL.COM  
 מקס או הודעה קולית: 02-8080148  
 במוקדים מיוחדים:  
 054-8591148 | 053-3175211  
 מהמקרים נסגרת מידי יום ראשון בשעה 19:00

החיזוק השבועי

וזאת המצוה של פרה אדמה לא ללמד על עצמו יצא אפ"א ללמד על הכלל כפי יצא לנפשו ולקורות על כל מצות התורה שאסור להרהר אחר טעמים כלל. כי באמת טעמי המצות נעלמים ונסתרים ואי אפשר להשיג בידע אנושי כלל, רק צריכין לקיים באמונה בלבד, להאמין בה' ובמשה עבדו כמו שכל ישראל מאמינים בפשיטות בלי דרכי ההקממות והשטות שלקיים שרצים לחקך ולחבין...

ועל-כן מצות פרה אדמה מטרתה מטמאת את, פי פשת פרה הוא פחית אמרתי אהבמה ודיא רחוקה ממוני" (קולת"ז), על-די זה נהרין מטמאת את, פי על-די זה נתפסל סג"א דמוחא, על-די שמאמינים בהשם יתברך ובמצותיו ואין חוקרין אחר שום טעם כלל, רק מקיימין אותם בדרך חקק לבר שזה עקר האמונה. ועל די זה דיקא זוכין לשמחה: (ליקו"ה, נפילת אפיים ד, ט)

יהלום

**בבר מְבַאֵר שְׂאִין צְרִיכִים שׁוּם חֲכָמוֹת בְּעִבּוּדַת הַבּוֹרֵא יִתְבָּרֵךְ, רַק תְּמִימוֹת וּפְשִׁיטוֹת וְאִמוּנָה:**

(שיחות הר"ן ק"א)

וכאשר נעלם האור, כבר קשה להאמין שגם פשוט היהדות יש בה התקרבות גדולה מאוד להש"ת, כי ריבוי אור גורם שהמצוות הפשוטות מאבדים את ערכם. וכך נופל בדעתו ואינו עושה כלום מה שיוכל.

ריבוי אור יכול לגרום לפיליה כאשר אינך מוכן לכך שהאור ייעלם. ולכן תזכיר לעצמך בעת שנות השבוע, שייתכן שיבואו אחר כך שנות רעב. כך לא תיבהל כאשר ייעלם האור, אלא תודה להש"ת על ההתקרבות שזכית לה, ויחד עם זאת תחזק את עצמך באמונה שפשוט היהדות גם היא עבודת ה'.

ואל תאמר לשם מה לי להתלהב אם ממילא אפול אחר כך, כיון שכל רגע שחוטפים לדבק הלב להש"ת, הוא רווח נצחי. כמו אדם הנמצא ברחוב ביום גשום וסוער, אם יתנו לו רק כמה דקות להיכנס לאיזה בית להתחמם, לא יתריך את עצמו לומר, הרי ממילא לבסוף אצא החוצה ואתקרב וארטב שוב...

**בשבוע שעבר עוררתם במדור זה את הנושא של 'ריבוי אור'. רציתי לשאול, שבכל פעם שאני מתעורר קצת לעבודת ה', תיכף מזיהרים אותי מריבוי אור, לא נותנים לי להתלהב. מהו הגדר בזה, ואיך אדע מתי הוא ריבוי אור ומתי לא?**

אם זכית לאיזה התעוררות והתלהבות דקדושה, קום ותחטוף אותו, אל תיבהל משום ריבוי אור, זהו הכל טענת הבעל דבר, שהוא מלך זקן וכסיל. הוא רוצה שנהיה זקנים, נתיישן במעשנו ושח"ו לא נעורר את הלב.

אם אתה מרגיש אור בתפילה תאריך בלי לפחד. אל תחשוש ללמוד ולהתאמץ כמה שיותר. וידוע כמה הזהיר רביז"ל מהחסידים הזקנים שכבר נתיישנו בעבודת ה', שכאשר הם רואים את בני הנעורים מתלהבים, מבטלים אותם בליבם ואומרים, גם אנו היינו כך פעם...

\*\*\*\*

הסכנה הגדולה של ריבוי אור, הוא לא שאסור להתלהב ולהאריך בעבודת ה', אלא בעיקר שבזמן ההתקרבות מצטייד במח טעם טוב של תפילה, שבת, יו"ט וכדומה,

הלכה פסוקה

מאת הרה"ג ר' שמעון אנשין שליט"א / מ"צ בעיר בית שמש יצ"ו

פנים חדשות' בשבע ברכות - המשך

תורה (ברכת הבית סב יז. קנין תורה, ב מד. וכן נוטה בשמלה לצבי, יב ג ח. וראה גם בערוה"ש ושבוע שמחות א יד).

(ב) י"א שאם מרבים במאכלים טובים וכו' לכבוד סעודת השבע ברכות שמתקיימת בסעודה שלישית - אפשר לברך שבע ברכות בלי פנים חדשות.

(ג) אם הסעודה שלישית מתקיימת בבית הננסט שבלאו הכי עורכים שם סעודה שלישית - נראה שיש להחמיר שגם ידרשו בדברי תורה וגם להרבות במאכלים לכבוד השבע ברכות (שאם לא כן אינו ניכר שסעודה זו נערכת בשביל החתן, שאז אי אפשר לברך שבע ברכות, ראה: שבת הלוי, י רמז ד. דברי יצ"ב, ליקוטים והשמטות קנז. תשובות והנהגות, א תשמט. גם דעת הב"ח שבכל אופן צריך שניהם).

(ד) כשאין פנים חדשות וסומכים רק על הדרשה וכו' - אזי לכתחילה נכון להזהר לברך את השבע ברכות לפני צאת הכוכבים, אבל אם לא נהירו, אפשר לברך גם אז, ובפרט אם הוא עדיין זמן בין השמשות.

ג. אבל בסעודה שלישית שאין בה פנים חדשות וגם לא אמרו דרשה ולא הרבו במאכלים לכבודה - אין לברך שבע ברכות רק 'ברכת אשר ברא'. ומי שבכל זאת מברך אז שבע ברכות, אי אפשר למחות בידו:

תיקון טעות במאמרנו הקודם, צ"ל: מי שהשתתף בחתונה או בשבע ברכות אבל רק טעם שם מיני מזונות וכדומה, אך לא אכל לחם, וכל שכן אם אכל את המנה העיקרית וכו' אך שלא אכל עם זה לחם - יש לצדד 'שאינו' נחשב כפנים חדשות.

תבוא עליו ברכה. אבל אם אין הפנים חדשות מוסיף שמחה במה שמתתן בשבע ברכות - חייב הפנים חדשות לאכול לחם בסעודת השבע ברכות. אכן בלאו הכי ביארנו במאמרנו הקודם שדעת רוב הפוסקים שאם אין שמחים אתו, אינו נחשב כפנים חדשות.

הפנים חדשות צריך להיות באמירת הברכות

א. ה'פנים חדשות' צריך להיות בעת שאומרים את כל השבע ברכות. ואם הלך מקודם, אף שהיה בעת ברכת המזון - לא יברכו שבע ברכות. אך אין צורך שהוא יברך [אחת] מהשבע ברכות (נשואין כהלכתו 134 מהגר"ש"א).

ב. אם הפנים חדשות הלך באמצע אמירת השבע ברכות - הממשיך לברך שאר הברכות יש לו על מי לסמוך. אך לכתחילה יש להזהר שלא יצא עד גמר הברכות.

האם צריך פנים חדשות בשבת ויו"ט?

א. בסעודת ליל שבת וכן ביום בסעודה הראשונה - אין צורך בפנים חדשות (שו"ע ס"ח).

ב. אבל 'בסעודה שלישית' צריך שיהיה פנים חדשות (שו"ע שם). אמנם באופנים דלהלן אין צורך בפנים חדשות בסעודה שלישית [דייקא, אך אין מעילים בימות החול]:

(א) אם החתן אומר 'דרשה' בדברי תורה (רמ"א שם, ורוב הפוסקים). ואפשר להקל גם אם אדם אחר דורש בדברי

איזה סוג איש נחשב כפנים חדשות? במאמרנו הקודם הבאנו שיטות הפוסקים בזה, ועתה נבאר בעז"ה למעשה. לכתחילה צריך שהפנים חדשות יהיה אדם כזה ששמחים או מתכבדים עמו בבואו לסעודה. והמהדר שיהיה כזה שראוי להרבות מאכלים בסעודה בשבילו, תבוא עליו ברכה. והעולם שנוהגים להביא לפנים חדשות איש זר שאינו מוכר כלל לחתן וכלה או לסועדים, ואינו בא לכבוד החתן וכלה אלא רק בשביל שיוכלו לברך שבע ברכות [ובפרט 'מלצר' וכיוצא בזה] - לכאורה לאו שפיר עבדי.

אך בכל זאת יש שמלמדים זכות על המנהג להביא אדם זר שאין שמחים בבואו. אך יש להזהר לומר אז דרשה בחידושי תורה שכולם שומעים וגם בשבח החתן והכלה. וגם שהפנים חדשות ההוא יאכל בסעודה (ראה: שלחן העזר יב א בשמלה לצבי ח. בן איש חי"א שופטים טו. קנין תורה בקמא. תשובות והנהגות ד רפז כח). אבל אין להביא איזה 'ארחי פרחי' שאין שמחים עמו ואדרבה קצים בשיבתו עמו (רב פעלים ד ו. קנין תורה. שובע שמחות. אכן בחיטא וחסדא כתובות א קיא א כתב, שאם הוא בגדר צדקה, אזי נחשב שהחתן שמח בעשותו צדקה עמו).

האם צריך הפנים חדשות' לאכול בסעודת השבע הברכות?

א. אם הפנים חדשות' הוא איש שהחתן והכלה או הוריהם או לפחות שאר המשתתפים בסעודה 'שמחים' בבואו לשם' - אזי אין חיוב שיאכל בסעודה. והמהדר שהפנים חדשות יאכל לחם או לפחות מיני מזונות,